

“Su həyat deməkdir,
təmiz su sağlam
həyat deməkdir”

İlham Əliyev

BÜLLETEN

№ 02 (30) • Fevral 2015-ci il

www.azersu.az

Qaynar xətt - 955

2014-cü ilin yekunları və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclas keçirilmişdir

səh. 6,7

**Gənc mütəxəssislərin
elmi-praktiki
konfransı keçirilmişdir**

**“Azərsu” ASC-də
“Gənclər klubu”
yaradılmışdır**

**AzMIU-da su təchizatı
problemləri üzrə
laboratoriya açılmışdır**

səh. 8

səh. 9

səh. 10

Cənub qaz dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin görüşü olmuşdur

Fevralın 12-də Bakıda Cənub qaz dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin görüşü keçirilmişdir. Tədbirdə iştirak edən Prezident İlham Əliyev bu görüşün olduqca müasir vaxtda - Cənub qaz dəhlizi layihəsinin praktiki olaraq həyata keçirilməsi ilində baş tutmasının mühüm əhəmiyyətini vurğulamışdır. Prezident görüş zamanı aparılan müzakirələrin, fikir mübadiləsinin layihənin uğurla həyata keçirilməsinə töhfə verəcəyinə əminliyini bildirmişdir.

Dövlət başçısı ulu öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu neft strategiyası çərçivəsində müstəqilliyin ilk illərindən başlayaraq ötən müddətdə reallaşdırılan tədbirləri və layihələri ətraflı xarakterizə etmişdir. O, 2011-ci ildə Avropa Komissiyasının o vaxtkı sədri Joze Manuel Barrozu ilə Cənub qaz dəhlizi haqqında birgə bəyannamə imzaladıklarını, Azərbaycanın Cənub qaz dəhlizinə əsas töhfə verən və həyata keçirən ölkə olduğunu xatırlatmışdır. Azərbaycan Prezidenti TANAP və TAP layihələrinin Cənub qaz dəhlizinin həyata keçirilməsi istiqamətində mühüm mərhələ olduğunu vurğulamışdır. “Əsrin müqavilə-

si”nin imzalanmasından 20 il sonra - 2014-cü il sentyabrın 20-də Cənub qaz dəhlizinin təməlinin qoyulduğunu bildirmişdir.

Prezident İlham Əliyev ötən illərdə neft-qaz layihələri ilə əlaqədar qazanılan uğurlarda Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti ilə BP arasında sıx əməkdaşlığın mühüm rol oynadığını qeyd etmişdir. Dövlət başçısı bildirmişdir ki, BP-nin əməliyyatçısı olduğu “Şahdəniz” yatağı Cənub qaz dəhlizi üçün əsas resurs mənbəyidir. Azərbaycanın təsdiqlənmiş qaz ehtiyatının 2,5 trilyon kubmetrdən çox olduğunu deyən Prezident Cənub qaz dəhlizinin reallaşdırılması ilə bağlı hasilatçı, tranzit və istehlakçı

ölkələr arasında sözləri əlaqələndirməyin vacibliyini vurğulamışdır: “Enerji resurslarının şaxələndirilməsi hazırda beynəlxalq təşkilatların əsas arenasında müzakirə olunan məsələdir. Azərbaycan şaxələndirmədə öz rolunu oynayır. Şaxələndirmə haqqında danışıqda biz yalnız marşrutların deyil, həm də mənbələrin şaxələndirilməsini nəzərdə tuturuq. Marşrutların da şaxələndirilməsi vacibdir, lakin mənbə eyni olanda vəziyyət çox dəyişmir. Mənbələrin şaxələndirilməsi vacibdir. Bu halda, Xəzər dənizində çıxan qaz - Azərbaycan qazı növbəti illər ərzində Avropa istehlakçıları üçün yeganə qaz mənbəyi olacaq. Əlbəttə ki, bu, tamamilə başqa vəziyyət yaradır”.

Prezident İlham Əliyev layihənin həyata keçirilməsi üçün nəzərdə tutulan bütün məsələlərin müsbət həllini tapacağına və layihənin vaxtında icra olunacağına əminliyini bildirmişdir.

Cənub qaz dəhlizinin reallaşmasında Prezident İlham Əliyevin xidmətlərini xüsusi vurğulayan Avropa Komissiyasının enerji birliyi üzrə sədr müavini Marş Şevçoviç Avropanın enerji təhlükəsizliyi üçün mənbələrin və resursların şaxələndirilməsində maraqlı olduğunu bildirmişdir. Aparılan hesablamalara görə, gələcəkdə Avropa İttifaqının idxal etdiyi qazın xüsusi çəkisi 84 faiz, neft idxalının isə xüsusi çəkisi 94 faiz təşkil edəcək. Marş Şevçoviç bundan sonra da Avropa İttifaqının üzvü olan bütün ölkələrin enerji təhlükəsizliyi, Avropa enerji sistemində real inteqrasiya istiqamətində ardıcıl addımların atılacağını bildirmişdir. O, bu baxımdan Cənub qaz dəhlizi layihəsinin uğurla və sürətlə həyata keçiriləcəyinə ümidvar olduğunu vurğulayıb.

Tədbirin yekununda Cənub qaz dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində birgə bəyanat imzalanmışdır.

Azərbaycanda su təchizatı sahəsində dövlət strategiyası uğurla həyata keçirilir

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov www.yap.org.az saytına müsahibə vermişdir. Müsahibəni təqdim edirik.

- *Qorxmaz müəllim, məlum olduğu kimi əhəlinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən prioritet elan edilmişdir və son illər bu sahədə böyük işlər görülmüşdür. 2014-cü ildə hansı nailiyyətlər əldə olunmuşdur?*

- Öncə qeyd etmək istədim ki, 2014-cü il ölkəmizin dinamik inkişafı və əhəlinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması baxımından uğurlu illərdən biri kimi tarixə düşmüşdür. Qlobal maliyyə-iqtisadi böhranın təsirlərinə baxmayaraq 2014-cü ildə qarşıya qoyulmuş hədəflərə nail olunmuşdur.

Möhtərəm Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasətin bəhrəsi su təsərrüfatı sektorundan da yan keçməmişdir. Təsdiq olunmuş dövlət proqramlarının icrası çərçivəsində istehlakçıların içməli su və kanalizasiya xidmətlərinin yaxşılaşdırılması məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilmişdir. 2014-cü ildə yaranmasının 10 illik yubileyini qeyd etmiş “Azərsu” ASC-nin kollektivi ölkə başçısının tapşırıqlarına uyğun olaraq qarşıya qoyulmuş vəzifələri layiqincə yerinə yetirmiş və böyük uğurlara imza atmışdır.

Ötən ilin statistik göstəricilərinə nəzər salanda görülmüş işlərin miqyası və əldə olunan nailiyyətlər barədə real təəvvür yaranır. Ümumilikdə 2014-cü ildə “Azərsu” ASC tərəfindən mənbələrdən istehlakçılara 285 milyon kubmetr içməli su verilmiş, 184 milyon kubmetr tullantı sularının axıdılması ximətləri göstərilmiş, Cəmiyyətin əsas fəaliyyətin-

dən gəlirləri 150 milyon manata çatmışdır.

İstehlakçıların içməli su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsini yaxşılaşdırmaq məqsədilə il ərzində 1185 km içməli su, 325 km kanalizasiya xətləri çəkilmiş, 39 ədəd su anbarı tikilmiş, 10 ədəd artezian və subartezian quyuları qazılmış, 142 mini smart olmaqla 146 min saygac quraşdırılmışdır. Görülmüş tədbirlər nəticəsində 357 min nəfərin içməli su təchizatı yaxşılaşdırılmışdır ki, onların da 259 mini fasiləsiz rejimdə içməli su ilə təmin olunmuşdur. İndiyədək içməli suya tələbatını fərdi qaydada ödəyən 156 min nəfərə ilk dəfə mərkəzləşdirilmiş qaydada içməli su verilmişdir. Bütün bunlar abunəçi sayına da təsir etmiş, il ərzində abunəçilərin sayı 113 min artaraq 1 milyon 322 minə çatmışdır.

- *2014-cü ildə “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın birinci ilində su təsərrüfatı sektorunda mühüm layihələr icra olunmuşdur. Xahiş edirik, regionlarda görülmüş işlər barədə ətraflı məlumat verəsiniz.*

- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü ilin yekunlarına və 2015-ci ildə qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında “İçməli su layihələri bizim üçün hazırda infrastruktur layihələri arasında prioritetdir” deyən cənab Prezident İlham Əliyev dövlət proqramları çərçivəsində Bakı şəhəri və onun qəsəbələrində, eləcə də rayon mərkəzlərində və kəndlərdə layihələrin icrasının davam etdiriləcəyini diq-

qətə çatdırmışdır.

Abşeron yarımadasını içməli su ilə təmin edən Kür sətəmizləyici qurğularının imkanlarından istifadə etməklə 2014-cü ildə daha bir iri layihənin icrası başa çatdırılmışdır. Qısa müddətdə, yəni 8 ay ərzində Kür sətəmizləyici qurğularından Sabirabad və Saatlı şəhərlərinə 62 km uzunluğunda magistral su kəməri çəkilmişdir. Ötən ilin dekabrında bu mənbədən Sabirabad şəhərinə suyun verilməsi mərasimində cənab Prezident iştirak etmişdir. Yeri gəlmişkən, hazırda Saatlı şəhəri də bu mənbədən su alır. Ümumilikdə magistral kəmərlər Sabirabad şəhəri və rayonun 28 kəndinin 100 min, Saatlı şəhəri və rayonun 12 kəndinin 47 min, Hacıqabul rayonunun isə 4 kəndinin 10 min sakininin tələbatının ödənilməsinə imkan verəcəkdir.

Gəncə şəhərinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə 24 km uzunluğunda Göygöl-Gəncə magistral su kəmərinin tikintisi başa çatdırılmışdır. Almaniya İnkişaf Bankı ilə birgə maliyyələşdirilən “Açıq Kommunal İnfrastruktur Proqramı II” çərçivəsində inşa edilmiş kəmərlər

Gəncə şəhərinin bir hissəsini içməli su ilə təmin edir. Şəhəri içməli su ilə təmin edəcək Qızılqaya mənbəyində drenaj sistemlərinin və magistral xətin çəkilişi yekunlaşmış, şəhərə suyun verilməsinə hazırlıq görülür.

Respublikanın cənub bölgəsinin əsas su mənbələrindən sayılan Xanbulançay anbarının sahilində məhsuldarlığı sutkada 30 min kubmetr olan sətəmizləyici qurğunun inşası yekunlaşmışdır. Bu qurğu Lənkəran, Astara şəhərləri ilə yanaşı 39 kəndi keyfiyyətli içməli su ilə təmin edəcəkdir.

Hesabat dövründə Beyləqan, Ucar və Göyçay şəhərlərində su şəbəkəsinin tikintisi başa çatdırılmış, artıq yeni su təchizatı sistemləri ilə bu şəhərlərin sakinlərinin tələbatı ödənilir.

2014-cü ildə İslam İnkişaf Bankı ilə birgə maliyyələşdirilən “Azərbaycanın 6 rayonunda milli su təchizatı və kanalizasiya” layihəsi çərçivəsində Gədəbəy və Astara şəhərlərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulmasına başlanılmışdır.

(Ardı 4-cü səhifədə)

Azərbaycanda su təchizatı sahəsində

(Əvvəli 3-cü səhifədə)

Birinci Avropa Oyunlarının hazırlıq planına uyğun olaraq Mingəçevir şəhərində 41 kilometr yeni su xətti, 30 kilometr kanalizasiya xətti, 3 ədəd kanalizasiya nasos stansiyası tikilmiş, şəhərin əsas küçə və prospektlərində tikinti işləri qısa müddətdə yekunlaşmışdır. Kür çayının sol sahilində 13, sağ sahilində 8 nöqtədən axıdılan tullantı sularının qarşısı alınmışdır.

İçməli sudan əziyyət çəkən kəndlərdə də layihələrin icrası diqqətdə saxlanılmışdır. Ötən il düşmənlər mövqelərindən bir neçə yüz metr məsafədə yerləşən Tovuzun Əlibəyli, Goranboyun Tapqaraqoyunlu kəndlərinin içməli su problemi öz həllini tapmışdır. Eyni zamanda Ağdam, Tərtər, Füzuli, Xocavənd rayonlarının 8 sərhəd yaşayış məntəqəsinə, həmçinin Ağcabədidə Laçın rayonundan olan məcburi köçkünlərin yaşadığı ərazilərə su xətləri çəkilmişdir. Hesabat dövründə kənd və qəsəbələrdə görülmüş işlər nəticəsində 35 min nəfərin su təminatı yaxşılaşmışdır.

- Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasının içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması, əhaliyə göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində hansı tədbirlər həyata keçirilmişdir?

- Məlum olduğu kimi, 2014-2016-cı illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramında istehlakçıların içməli su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılması əsas hədəflərdən biri kimi müəyyənləşdirilmişdir.

Abşeron yarımadası üzrə ən böyük infrastruktur layihələrindən olan Ceyranbatan Ultrasüzgəclı Sutəmizləyici Qurğusunun tikintisi həlledici mərhələyə qədəm qoymuşdur. Qurğuda ultrasüzgəc binası, binadaxili texnoloji xətlər, subölüşdürücü kamera, xam su anbarı tikilərək istismara tam hazır vəziyyətə gətirilmiş, Ceyranbatan gölündən xam su anbarına suyu ötürəcək sügötürücü qurğunun, tunnel qazma üsulu ilə tikilən suqəbulədiç boruların, nasos stansiyasının, sərfölçən qurğuların tikintisi həyata keçirilmişdir. Ümumilikdə layihə üzrə işlərin 90 faizi yerinə yetirilmişdir. Qurğuda 4800 ədəd ən son texnologiyaya əsaslanan membran süzgəc quraşdırılacaq ki, onların da ümumi məhsuldarlığı saniyədə 6 kubmetr və ya sutkada 520 min kubmetr təşkil edəcək. Ceyranbatan Ultrasüzgəclı Sutəmizləyici 2015-ci ildə istismara veriləcək qurğu Abşeron yarımadasında yaşayan 1 milyona yaxın insanın su təminatının yax-

şılaşmasına imkan verəcək.

Bu layihənin davamı olaraq Ceyranbatan-Balaxanı-Ramana-Qala-Zirə magistral su xətinin 22 km-lik Qala-Zirə hissəsinin tikintisi, Zirə qəsəbəsi yaxınlığında anbar kompleksinin inşası başa çatdırılmışdır.

Ötən il Kürdəxanı qəsəbəsində içməli su şəbəkəsinin inşası yekunlaşmışdır. Koreya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyi ilə birgə həyata keçirilən layihə çərçivəsində 20 minədək sakin 24 saat fasiləsiz su ilə təmin olunmuşdur.

Paytaxtda və ətraf ərazilərdə yaranan tullantı sularının optimal idarə edilməsi, Xəzər dənizinə axıdılan məişət təsərrüfat sularının qarşısının alınması məqsədilə Xocasən-Binəqədi-Xırdalan, Bayıl-Bibiheybət-Lökbatan, Dərnəgül-Qaraçuxur kanalizasiya tunellərinin tikintisi davam etdirilmişdir. Eyni zamanda Lökbatan çirkəb su təmizləyici qurğunun və dənizə çıxış kollektorunun tikintisinə başlanılmışdır.

2015-ci ildə keçiriləcək Birinci Avropa Oyunları ilə əlaqədar Böyükşor gölünün və Olimpiya stadionunun ətrafında, Su idman sarayının yaxınlığında yeni kanalizasiya kollektorları və xətlərin, nasos stansiyalarının köçürülməsi işləri həyata keçirilmişdir. Böyükşor gölünə və Cənub kanalından Şıx burnuna qədər hissədə Bakı buxtasına axıdılan tullantı sularının qarşısı tam alınmışdır.

Su sayğaclarının yoxlanılması, təmiri və onlara texniki qulluq göstərilməsi məqsədilə Bakı şəhərində yeni laboratoriya yaradılmışdır. Ən müasir avadanlıqlarla təchiz olunmuş laboratoriyada məişətdə və sənayedə istifadə olunan su sayğacları dövlət müqayisəli yoxlamadan keçiriləcək, sayğacların xətalı müəyyən ediləcək, texniki göstəricilərə uyğun təzyiqlə davamlılıq yoxlanılacaq və ehtiyac yarandıqda onların təmiri aparılacaqdır.

- 2014-cü ildə abonentlərə göstərilən müştəri xidmətlərinin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində aparılan islahatlar haqqında fikirlərinizi bilmək istərdik.

- 2014-cü il abonentlərə göstərilən müştəri xidmətlərinin keyfiyyətinin artırılması ilə bağlı həyata keçirilmiş tədbirlərlə də yadda qalmışdır. Ötən il qanunverçiliyə edilmiş dəyişikliklər, həyata keçirilən pilot layihələr xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsinə, şəffaflığın artırılmasına gətirib çıxarmışdır.

“Sudan istifadə”, həmçinin “İstehlakçıların su təchizatı və tullantı sularının axıdılması sisteminə qoşulması üçün texniki şərtlər verilməsi və qoşulması” qaydalarının təsdiq olunması bu sahədə yarana bi-

ləcək mübahisələrin minimuma endirilməsinə imkan verəcək. Bundan başqa Cənabət Məcəlləsi və İnzibati Xətalər Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərlə su və kanalizasiya xətlərinə özbaşına və qanunsuz qoşulma hallarına qarşı tədbirlər daha da sərtləşdirilmişdir.

2014-cü ildə “Asan xidmət” mərkəzlərində “Azərsu” ASC-nin abunəçilərinə bezi müştəri xidmətlərinin göstərilməsinə başlanılmışdır. Ötən il Bakı, Sumqayıt və Sabirabad şəhərlərində yerləşən “ASAN xidmət” mərkəzlərinə “Azərsu” ASC-nin xidmətləri ilə bağlı 10 mindən çox müraciət edilmişdir.

Abonent məlumatlarının onlayn qayda da dəyişdirilməsi məqsədi ilə “Elektron hökumət” layihəsi çərçivəsində “Abonent məlumatlarının dəyişdirilməsi” elektron xidməti istifadəyə verilmişdir.

Abonent xidmətləri sahəsində Müştəri informasiya sisteminin tətbiqinə başlanmış və ilk olaraq Yasamal rayonunda pilot layihə icra edilmişdir. Hazırda bu təcrübədən digər sukanal idarələrində də istifadə olunmasına başlanılmışdır.

- “Azərsu” ASC-nin xarici əlaqələri və beynəlxalq maliyyə qurumları ilə əməkdaşlığı ildən-ildə genişləndirilir, yeni müqavilə və sazişlər imzalanır. 2014-cü ildə hansı qurumlarla müqavilələr bağlanmışdır?

- 2014-cü ildə “Azərsu” ASC su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin dünya standartları səviyyəsində yenidən qurulması, qabaqcıl təcrübələrin öyrənilməsi məqsədilə innovativ texnologiyaların tətbiqinə və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığın genişləndirilməsinə önəm vermişdir.

May ayında Fransa Prezidenti Fransua Ollandın Azərbaycana səfəri çərçivəsində “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ilə “Suez Environnement” şirkəti arasında “Praktiki təlim, nou-hau ötürülməsi və texniki yardıma dair müqavilə” imzalanmışdır. Müqaviləyə əsasən 5 il ərzində 38 peşə və ixtisas üzrə 4500 nəfər kadr hazırlığı prosesinə cəlb olunacaq, 250 peşəkar təlimçi hazırlanacaq. Artıq müqavilədən irəli gələn məsələlərin həlli intensiv şəkildə həyata keçirilir. Bu ildən “Suez Environnement” şirkətinin mütəxəssislərinin iştirakı ilə təlimlərə start verilmişdir. Təlim prosesinin təşkili məqsədilə Hövsan Aerasiya Stansiyasının ərazisində inşa edilən Təlim-Tədris Mərkəzinin tikintisi yekunlaşmaq üzrədir və yaxın aylarda mərkəz istifadəyə veriləcək. Bununla da təlim və tədris prosesləri daha intensiv və mərkəzləşdirilmiş qaydada həyata keçiriləcəkdir.

dövlət strategiyası uğurla həyata keçirilir

Ötən il Səudiyyə İnkişaf Fondu ilə “Xırdalan şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması və genişləndirilməsi” layihəsi üzrə Kredit Sazişi, Koreyanın İxrac-İdxal Bankı ilə “Pirşağı Çirkab Su Təmizləyici Qurğusu”nun tikintisinin maliyyələşdirilməsi üzrə razılaşma sazişi imzalanmışdır. Sazişlərə əsasən, Səudiyyə Fondu 35 milyon dollar, Koreya bankı isə 43,5 milyon dollar kredit ayracaqdır.

Eyni zamanda “Şəhər Su Təchizatı və Kanalizasiya İnvestisiya Proqramı - 3” layihəsinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı Asiya İnkişaf Bankı ilə Layihə Sazişi imzalanmışdır. Saziş Ağcabədi şəhərində su və kanalizasiya infrastrukturunun yenidən qurulmasına 122,16 milyon dollar kreditin ayrılmasını nəzərdə tutur.

Aprel ayında Bakıda keçirilmiş ikinci Xəzər Beynəlxalq Su Texnologiyaları Sərgi və konfransı da beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi, yeni texnologiyaların mənimsənilməsi baxımından əhəmiyyətli olmuşdur. Sərgidə 24 ölkədən 80-dək şirkət xidmət və texnologiyalarını nümayiş etdirmiş, dünyanın nüfuzlu alim və mütəxəssislərinin iştirakı ilə konfrans təşkil olunmuşdur. Bununla yanaşı Səhmdar Cəmiyyət Bakıda keçirilmiş 5-ci “Xəzər: ətraf mühit üçün texnologiyalar”, “Beynəlxalq təhsil və karyera” sərgilərində uğurla təmsil olunmuşdur.

Azərbaycanda su təchizatı sahəsində dövlət strategiyasının həyata keçirilməsinə verdiyi töhfəyə görə Cəmiyyətimiz “Uğur” Milli mükafatına, eyni zamanda su təsərrüfatının inkişafında genişmiqyaslı işlərə görə “Caspian Energy Integration Award - 2014” mükafatına layiq görülmüşdür.

- Bildiyimiz kimi “Azərsu” ASC bir sıra elm və təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq edir, peşəkar kadrların seçimi və peşəkarlığın yüksəldilməsini daim diqqətdə saxlayır.

- İşçilərin ixtisasının artırılması və peşəkarlıq qabiliyyətinin yüksəldilməsi məqsədilə əvvəlki illərdə başlanmış tədbirlər 2014-cü ildə də davam etdirilmiş, kadr hazırlığı sahəsində böyük bir layihənin - Regional Təlim-İnkişaf Proqramının icrasına start verilmişdir. Proqram çərçivəsində 7 regionda 58 təşkilatın əməkdaşlarına təlimlər keçirilmişdir. Ümumilikdə il ərzində 3800 işçiyə təlim verilmişdir.

Ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq 2014-cü ildə də davam etdirilmişdir. Bakı Dövlət Universiteti ilə “Təhsil, elm və təlim-tədris sahəsində əməkdaşlığa dair” Memorandum imzalanmışdır. Sənəd “Azərsu” ASC-nin müvafiq ixtisaslı mütəxəssislərlə təmin olunması, işçilərin peşəkarlığının artırılması, təhsil, elm, istehsalat sahələrində qarşılıqlı maraq doğuran əməkdaşlığı nəzərdə tutur. Yeri gəlmişkən, hesabat ilində Bakı Dövlət Universitetinin və Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin 35 tələbəsi “Azərsu” ASC-nin təşkil etdiyi “Yay məktəbi” proqramında iştirak etmişdir.

Qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi, beynəlxalq tədbirlərdə iştirak etmək məqsədi ilə “Azərsu” ASC-nin əməkdaşları Fransa, Əlcəzair, İspaniya, ABŞ, Macarıstan, Cənubi Koreya və digər ölkələrdə səfərlərdə olmuşlar.

- “Azərsu” ASC-nin fəaliyyətində ekoloji məsələlərin həlli də xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Səhmdar Cəmiyyətin ətraf mühitin yaxşılaşdırılmasına verdiyi töhfələr nədən ibarətdir?

- Fəaliyyətində ekoloji layihələrin icrasına xüsusi önəm verən Cəmiyyət ətraf mühitin qorunması və ekoloji sabitliyin təmin olunması tədbirlərində fəal iştirak edir.

Mərkəzi Laboratoriyanın beynəlxalq akkreditasiyadan keçirilməsi ötən ilin yaddaqalan hadisələrindən olmuşdur. Latviya Dövlət Akkreditasiya qurumunun əməkdaşları burada aparılan analizlərin beynəlxalq standartlara uyğunluğunu yoxlamış və müsbət rəy vermişlər. Ümumilikdə il ərzində laboratoriyada müxtəlif ünvanlardan götürülmüş 11400 içməli və tullantı su nümunəsi yoxlanılmışdır.

Yasamal rayonu Akim Abbasov küçəsində yerləşən “+82 Qərb” su anbarının ərazisində 6 hektardan artıq sahədə müasir park yaradılmışdır. Qısa müddətdə inşa edilmiş Yasamal parkında yaşıllıq zolaqları, fəvvarələr, seyrəngahlar, uşaq meydançaları və idman qurğuları inşa edilmişdir. Dekabrın 25-də cənab Prezident İlham Əliyev parkın açılışını etmişdir.

Ətraf mühitin qorunması, ekoloji sabitliyin təmin olunması və bu sahədə marifləndirmə işlərinin aparılması məqsədi ilə Səhmdar Cəmiyyət İDEA İctimai Birliyinin təşəbbüsü ilə keçirilmiş “Ümumrespublika yaşıllaşdırma” marafonunda və “Hər kağızı bir yarpağa dəyişək” adlı aksiyada fəal iştirak etmişdir. Ümumilikdə hesabat ilində Cəmiyyətə məxsus müəssisə və təşkilatların, anbar və digər qurğuların ərazisində 16 min ağac və kol, 200 min mövsümi gül əkilmiş, 28850 kvadratmetr ərazidə qazon salınmışdır.

Sonda bir məsələni xüsusi vurğulamaq istəyirəm ki, 2014-cü ilin su təsərrüfatı işçiləri üçün ən əlamətdar hadisəsi peşə bayramının təsis edilməsi olmuşdur. Möhtərəm Prezident İlham Əliyevin mayın 14-də imzaladığı Sərəncamla iyun ayının 5-i “Su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri günü” peşə bayramı kimi təsis edilmişdir. Peşə bayramı ərəfəsində dövlət başçısının sərəncamları ilə Səhmdar Cəmiyyətin 3 əməkdaşı “Əməkdar mühəndis” adına layiq görülmüş, 16 nəfəri isə “Tərəqqi” medalı ilə mükafatlandırılmışdır.

Ölkə rəhbərliyinin bu sahəyə diqqət və qayğısı bizə mənəvi stimül verir. Qazanılmış etimadı doğrultmaq məqsədilə su təsərrüfatı işçiləri 2015-ci ildə qarşıya qoyulmuş vəzifələri layiqincə yerinə yetirəcək, ölkəmizin inkişafına öz töhfələrini verəcəklər.

2014-cü ilin yekunları və qarşıda duran

Fevralın 4-də "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində içməli su təchizatı və kanalizasiya sektorunda 2014-cü ilin yekunları və 2015-ci ildə qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclas keçirilmişdir.

Tədbiri giriş sözü ilə açan "Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov bildirmişdir ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən uğurlu daxili və xarici siyasət yeni-yeni töhfələr vermişdir. Dövlət başçısının diqqət və qayğısı sayəsində infrastruktur sahələrində, o cümlədən su təchizatı və kanalizasiya sektorunda mühüm layihələr həyata keçirilmişdir. "Əhalinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılmasını Möhtərəm Prezident İlham Əliyev prioritet vəzifə kimi müəyyənləşdirmişdir. Bu vəzifələrdən irəli gələrək Cəmiyyətimiz tərəfindən 2014-cü ildə geniş tikinti quraşdırma işləri həyata keçirilmişdir. Saatlı və Sabirabad şəhərlərinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılmasına hesablanmış Kür Sutəmizləyici Qurğuları-Saatlı-Sabirabad magistral su xəttinin tikintisi başa çatdırılmışdır. Həmçinin yeni mənbələrdən Gəncə, Beyləqan şəhərlərinə içməli suyun verilməsi təmin edilmişdir. Hesabat dövründə beynəlxalq maliyyə qurumları ilə birgə layihələrin icrası sürətləndirilmişdir. Göyçay və Ağdaş şəhərlərində su və kanalizasiya şəbəkələri yaradılmış, Gədəbəy və Astara şəhərlərində yeni layihələrin icrasına başlanılmışdır".

İl ərzində ölkə üzrə 1185 km içməli

su, 325 km kanalizasiya xətləri çəkilmiş, 39 ədəd su anbarı tikilmiş, 10 ədəd artezian və subartezian quyusu qazılmış, 146 minə qədər saygac quraşdırılmışdır. Bununla da ölkə üzrə saygaclaşma səviyyəsi 57 faizə yüksəlmişdir. Görülmüş tədbirlər nəticəsində 357 min nəfərin içməli su təchizatı yaxşılaşdırılmışdır. Belə ki, 259 min nəfər fasiləsiz içməli su ilə təmin olunmuş, 156 min nəfər ilk dəfə mərkəzləşdirilmiş qaydada içməli su almışdır. Hesabat dövründə ümumi tutumu 753 min kubmetr olan 44 mərkəzi və 338 məhəllədaxili su anbarı, 551 km uzunluğunda kanalizasiya kollektoru və xətləri uyularaq təmizlənmişdir.

Sonra "Azərsu" ASC sədrinin iqtisadi məsələlər üzrə müavini Mahir Məmmədov bildirmişdir ki, 2014-cü ildə "Azərsu" ASC ölkənin su təchizatı və kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması, əhaliyə standartlara uyğun içməli suyun verilməsi, göstərilən xidmətlərin kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinin yüksəldilməsi, idarəetmə və

uçot sisteminin təkmilləşdirilməsi, resurslardan istifadənin effektivliyinin artırılması istiqamətlərində kompleks tədbirlər həyata keçirmişdir. İl ərzində istehlakçılara 285 milyon kubmetr içməli su verilmiş, 184 milyon kubmetr tullantı sularının axıdılması xidmətləri göstərilmişdir. İl ərzində abunəçilərin sayı 113 min artaraq 1 milyon 322 minə çatmışdır. 2014-cü ildə işçilərin orta aylıq əmək haqqı 2013-cü illə müqayisədə 438 manatdan 459-a yüksəlmişdir. Cəmiyyət üzrə hesabatlılığın avtomatlaşdırılması məqsədilə 1C proqram təminatı üzrə müxtəlif modullarla bağlı sistemdə təkmilləşdirmə işləri aparılmış, yeni modullar istismara verilmişdir bu sahədə işçilərin peşəkarlığının artırılması məqsədilə təlimlər keçirilmişdir.

İşlər İdarəsinin rəisi Möhsün Quliyev bildirmişdir ki, 2014-cü ilin sonuna işçilərin sayı 12068 nəfər olmuşdur ki, onların da 32 faizini 30 yaşınadək olan gənclər təşkil edir. Hazırda cəmiyyət üzrə işçilərin orta yaş həddi 39,1-dir. Hesabat dövründə kadr hazırlığı və tə-

limlərin keçirilməsi Səhmdar Cəmiyyətin prioritet vəzifələri olaraq qalır. 2014-cü ildə 7 regionda təlimlər keçirilmiş və Cəmiyyətin müxtəlif sahələrini təmsil edən 1249 əməkdaşı təlimlərə cəlb olunmuşdur. Ümumilikdə 2014-cü ildə müxtəlif sahələr üzrə 106 təlim keçirilmiş və 3800-dək işçiyə təlim verilmişdir.

"Sumqayıt Sukanal" İdarəsinin rəisi Ədalət Bağirov bildirmişdir ki, 2011-ci ildən indiyədək görülmüş işlər nəticəsində Sumqayıt şəhəri və ətraf qəsəbələr üzrə əhalinin 75 faizi fasiləsiz içməli su ilə təmin edilmişdir. 24 saat fasiləsiz su təchizatı rejiminə keçilməsi ilə əlaqədar 26 nasosxananın fəaliyyəti dayandırılmışdır. 2014-cü il ərzində

vəzifələrə həsr olunmuş iclas keçirilmişdir

istehlakçılara satılan suyun və göstərilən kanalizasiya xidmətlərinin dəyəri 11,5 mln manat, göstərilmiş xidmətlər üzrə yığım səviyyəsi 96.5 % təşkil etmişdir.

“Mingəçevir Sukanal” İdarəsinin rəisi Mustafə Kərimov qeyd etmişdir ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramına uyğun olaraq 2011-ci ildə şəhərin su-kanalizasiya şəbəkələri-

nin yenidən qurulmasına başlanmışdır. Ötən müddətdə 187 km su xətti çəkilmiş, 6332 ədəd smart sayğac quraşdırılmışdır. Eyni zamanda 77 km kanalizasiya xətti çəkilmiş, 1276 ədəd nəzarət baxış quyusu tikilmişdir. 2015-ci ildə Olimpiya oyunlarının keçirilməsi ilə əlaqədar Kür çayının sol sahilində 13, sağ sahilində 8 nöqtədən axıdılan tullantı sularının qarşısı alınmışdır.

Səbail rayon Sukanal İdarəsinin rəisi Rauf Osmanov demişdir ki, 2014-cü ildə idarə şəbəkələrin sağlamlaşdırılma-

sı, sayğaclaşma, su itkilərinin azaldılması, qeydiyyatdan alınmayan sərfiyyatın bərpası, paylanmanın səmərəli təşkil olunması diqqətdə saxlanılmışdır. Yeni Bulvar ərazisində dənizə axıdılan çirkab suların qarşısının alınması istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirilmişdir. Xüsusi avtomaşınlarla 125 km kanalizasiya xətti, 61 km yağış xətti yuyulmuş, quyu və barmaqlıqlar təmizlənmişdir.

“Azərsu” ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov iclasa yekun vuraraq 2015-ci ildə görüləcək işlər və qarşıda duran vəzifələr barədə tapşırıqlarını vermişdir. 2015-ci ildə Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrdə, eləcə də, regionlarda su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması istiqamətində işlərin davam etdiriləcəyini deyən Səhmdar Cəmiyyətin sədri cari ildə beynəlxalq layihələr çərçivəsində bir sıra rayonlarda işlərə başlanılacağını diqqətə çatdırmışdır.

2015-ci ildə Ceyranbatan ultrasüzgəcli sutəmizləyici qurğusunun, Su sayğaclarının təmiri və sınağı laboratoriyasının, Təlim-Tədris Mərkəzinin fəaliyyətə başlaması planlaşdırılır.

“Azərsu” ASC-nin sədri su itkilərinin azaldılması məqsədi ilə abunəçilərlə işin təkmilləşdirilməsi, içməli sudan qeyri-qanuni istifadə hallarının azaldılması, istismar, yığım səviyyəsinin yüksəldilməsi sahəsində tədbirlərin davam etdirilməsi barədə ciddi tapşırıqlar vermişdir.

2015-ci ildə Birinci Avropa Oyunlarının keçirilməsi ilə əlaqədar xidmət təşkilatı kimi “Azərsu” ASC-nin də üzərinə mühüm vəzifələr düşür. “Azərsu” ASC-nin sədri bildirmişdir ki, ölkəmizə xaricdən xeyli sayda idmançı və turistlərin gələcəyi nəzərə alınaraq idman yarışlarının keçiriləcəyi yerlərdə, turizm və iaşə obyektlərində içməli su və kanalizasiya sistemlərinin normal fəaliyyətinin təmin olunması diqqətdə saxlanılacaqdır.

Gənc mütəxəssislərin elmi-praktiki konfransı keçirilmişdir

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ilə Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti arasında imzalanmış Təhsil, elm, ixtisasartırma və əmək məşğulluğu sahəsində əməkdaşlığa dair müqavilə çərçivəsində fevralın 20-də “Azərsu” ASC-də “Azərbaycanda sudan istifadənin müasir problemləri və onun idarə olunması” mövzusunda ikigünlük elmi-praktiki konfrans keçirilmişdir. Konfransda “Azərsu” ASC-nin, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin (AzMIU) gənc alim və mütəxəssisləri, tələbələr, magistr və doktorantlar iştirak etmişlər.

Konfransın açılışında çıxış edən “Azərsu” ASC-nin sədri **Qorxmaz Hüseynov** Azərbaycanda su təchizatının tarixi, ölkənin əsas su mənbələri və su təchizatı sistemləri barədə məlumat verərək bildirmişdir ki, əhalinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması istiqamətində ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə böyük işlər görülmüşdür. Son illər Prezident İlham Əliyevin bu sahənin inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğı sayəsində Bakı şəhəri və Abşeron yarımadası, eləcə də regionlarda içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması üzrə layihələr uğurla həyata keçirilir. Fəaliyyətində yeni texnologiyaların istehsalata tətbiqinə, təhsil və elmi müəssisələrlə əməkdaşlığa, kadr hazırlığı məsələlərinə xüsusi diqqət yetirən Səhmdar Cəmiyyət tərəfindən mütəmadi olaraq elmi kon-

franslar, trening və təcrübə kursları təşkil olunur: *“Qlobal miqyasda su çatışmazlığı probleminin kəskinləşməsi son illər sudan səmərəli istifadə məsələsinin aktuallığını daha da artırır. Bu konfrans içməli su və kanalizasiya təsərrüfatının qlobal problemlərinin öyrənilməsi və onların aradan qaldırılması, yeni texnologiyalardan istifadə imkanlarının araşdırılması baxımından olduqca əhəmiyyətlidir. İçməli*

sudan səmərəli istifadə, tullantı sularının emal edilərək digər məqsədlərə yönəldilməsi hazırda dünyada prioritet məsələlər sayılır. Ümidvaram ki, konfrans yüksək səviyyədə keçiriləcək və səmərəli nəticələrlə yekunlaşacaqdır”.

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin rektoru, professor **Gülçöhrə Məmmədova** qlobal miqyasda su problemlərinə böyük diqqət yetirildiyini bildirmiş, bu baxımdan konfransın əhəmiyyətli olduğunu diqqətə çatdırmışdır. Rektor “Azərsu” ASC ilə əməkdaşlığın real nəticələrindən və faydasından bəhs etmişdir: *“Nəzəri bilikləri təkmilləşdirmək üçün təcrübə keçmək, istehsalat sahələrində olmaq vacibdir. İstehsalatla sıx əlaqənin yaradılması və təcrübə mübadiləsinin aparılması baxımından “Azərsu” ASC ilə əməkdaşlığı yüksək qiymətləndiririk. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində ötən müddətdə birgə tədbirlər keçirilmiş, universitetin tələbələri “Yay məktəbi” proqramına, istehsalat təcrübələrində cəlb olunmuş, “Təqaüd Proqramı”nın imkanlarından faydalanmışlar. “Azərsu” ASC-nin maddi texniki bazası, həyata keçirdiyi layihələr universitetimizin elmi potensialının zənginləşdirilməsi baxımından əhəmiyyətlidir”.*

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Coğrafiya İnstitutunun direktoru professor **Ramiz Məmmədov** su ehtiyatlarının respublika üzrə paylanması, suyun keyfiyyəti ilə bağlı xəritələrin işlənməsi, bu sahədə yeni texnologiyaların tətbiqi istiqamətində son illər görülmə işlər barədə məlumat vermişdir.

“Azərsu” ASC “Sukanal” Elmi-Tədqiqat Layihə İnstitutunun direktoru, professor **Yaşar Kəlbəliyev**, AzMIU-nun kafedra müdiri, professor **Fəqan Əliyev**, “Azərsu” ASC-nin Elmi araşdırmalar və xarici əlaqələr şöbəsinin rəisi, professor **Çingiz Abdullayev** konfransın əhəmiyyətindən, belə tədbirlərin gənc alim və mütəxəssislər üçün faydasından bəhs etmişlər.

Sonra konfrans işini bölmə iclasları ilə davam etdirmişdir. Bölmə iclaslarında içməli su təchizatı və kanalizasiya sektorunun aktual problemləri haqqında məruzələr dinlənmiş, ətraflı müzakirələr aparılmışdır.

Konfransın ikinci günü, fevralın 21-də tədbir iştirakçılarının Ceyranbatan Ultrasüzgəclik Sütəmizləyici Qurğular Kompleksinə, Mərkəzi Laboratoriyaya səfərləri təşkil olunmuşdur.

Fevralın 24-də "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov Səhmdar Cəmiyyətə yaradılmış "Gənclər klubu"nun üzvləri ilə görüşmüşdür.

Azərbaycanda həyata keçirilən gənclər siyasətindən bəhs edən Səhmdar Cəmiyyətinin sədri qeyd etmişdir ki, bu siyasət müstəqil Azərbaycan dövlətinin prioritet vəzifələrindəndir. Ölkəmizdə gənclər siyasətinin əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur. Gənclər və İdman Nazirliyinin yaradılması, gənclərin ümumrespublika forumlarının keçirilməsi, 2 fevral tarixinin "Azərbaycan gəncləri günü" elan edilməsi, gənclər siyasəti üzrə dövlət proqramlarının qəbulu ulu öndərin tarixi xidmətləridir.

Qeyd olunmuşdur ki, gənclərin mənəvi inkişafı, vətənpərvərlik tərbiyəsi, xarici ölkələrdə təhsili, sosial müdafiəyə ehtiyacı olanların problemlərinin həlli istiqamətində görülən işlər, həmçinin gənclər təşkilatlarının formalaşması və inkişafına yaradılan şərait Prezident İlham Əliyevin bu sahəyə böyük diqqətinin təzahürüdür.

"Azərsu" ASC-də gənclər siyasətinə böyük önəm verildiyini qeyd edən Qorxmaz Hüseynov gənc peşəkar kadrların hazırlanması, gənclərə geniş şərait yaradılması, onların potensialından səmərəli istifadə olunması kimi məsələlərə böyük diqqət yetirildiyini bildirmişdir.

"Azərsu" ASC-də "Gənclər klubu" yaradılmışdır

"Azərsu" ASC İşlər idarəsi rəisinin müavini Rahid Fətəlizadə bildirmişdir ki, son illər Səhmdar Cəmiyyətdə gənc mütəxəssislərə geniş imkanlar yaradılır. "Azərsu" ASC-də çalışan gənclər mütəmadi olaraq təlim və treninqlərə cəlb edilərək peşəkarlıqlarını artırır. "Gənclər klubu"nun yaradılmasının məqsədləri, klubun fəaliyyət istiqamətləri və perspektiv planları barədə mə-

lumat verən R.Fətəlizadə demişdir ki, klubun yaradılması gənclərin ictimai fəallığının artırılmasına, onların Səhmdar Cəmiyyətinin həyatında daha yaxından iştirakına geniş şərait yaradacaqdır.

Tədbirdə çıxış edən "Gənclər klubu"nun üzvləri Günay Məmmədova və Orxan Nadirov yeni yaradılmış klubun ölkəmizdə gənclər siyasətinin inkişafına verəcəyi töhfələrdən bəhs etmişlər.

Tədbirin sonunda klubun fəaliyyətinin genişləndirilməsi ilə bağlı təkliflər irəli sürülmüşdür.

Erməni millətçilərinin Xocalı şəhərində törətdiyi soyqırından 23 il keçir. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərində bəşəriyyət tarixində ən qanlı faciələrlə bir sırada duran soyqırımı törətmişlər.

Erməni təcavüzkarlarının Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi növbəti kütləvi qırğın nəticəsində 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca amansızlıqla qətlə yetirilmiş,

487 nəfər şikəst olmuş, 1275 dinc sakin əsir götürülmüş, 155 nəfərin taleyi isə hələ də məlum deyil. Bu soyqırım aktı nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv edilmiş, 25 uşaq hər iki valideynini itirmişdir.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdırdığından sonra həmin qanlı faciəyə hüquqi-siyasi qiymət verilmişdir. 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan parlamenti 26 fevralı Xocalı soyqırımı gün-

Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi ehtiramla yad edilmişdir

nü kimi elan etmişdir. Ulu öndərin siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev də Xocalı faciəsinə ehtiramla yanaşmışdır. Hər il faciənin ill-dönümü günündə Prezident İlham Əliyev faciə qurbanlarının xatirəsinə ucaldılan abidəni ziyarət edir.

Faciə ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın böyük xidmətləri vardır. Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə fond tərəfindən Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və erməni vəhşiliklərini əks etdirən materialların beynəlxalq təşkilatlar qarşısında nümayiş etdirilməsi məqsədi ilə xarici ölkələrdə bir sıra tədbirlər həyata keçirilir.

Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində də hər il silsilə tədbirlər reallaşdırılır. Həyata keçirilən ardıcıl və kompleks tədbirlərin məntiqi nəticəsi olaraq yalan və saxtakarlıq üzərində qurulmuş erməni təbliğat maşınının iç üzü ifşa olunur. Artıq Xocalı faciəsinin soyqırımı olması faktı dünyanın bir çox ölkələrinin və beynəlxalq təşkilatların qərarlarında, qətnamələrində əksini tapır.

Fevralın 25-də "Azərsu" ASC-nin "Gənclər klubu"nun üzvləri Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış "Ana fəryadı" abidəsinin ziyarət etmişlər. Su təsərrüfatı işçiləri abidə önünə gül dəstələri qoyaraq faciə qurbanlarının xatirəsinə ehtiramla yad etmişlər.

AzMIU-da su təchizatı problemləri üzrə laboratoriya açılmışdır

Fevralın 17-də Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində (AzMIU) "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin dəstəyi ilə yaradılmış Su təchizatı problemləri üzrə elmi-tədqiqat və tədris laboratoriyasının açılışı olmuşdur.

Açılış mərasimində çıxış edən AzMIU-nun rektoru, professor Gülçöhrə Məmmədova müasir laboratoriyanın yaradılmasını universitetin tarixində əlamətdar hadisə kimi qiymətləndirərək "Azərsu" ASC ilə uğurlu əməkdaşlığın bariz nümunəsi olduğunu diqqətə çatdırmışdır.

Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyasının həyata keçirilməsi ilə bağlı Fəaliyyət Planında təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılmasının başlıca vəzifə olduğunu xatırladan rektor yeni yaradılmış laboratoriyanın təhsilin inkişafı-

na töhfə verəcəyini diqqətə çatdırmışdır.

"Azərsu" ASC-nin Elmi araşdırmalar və xarici əlaqələr şöbəsinin rəisi Çingiz Abdullayev 2012-ci ildə AzMIU ilə "Azərsu" ASC arasında imzalanmış müqavilədən irəli gələn məsələlərin uğurla icra edildiyini xatırlatmışdır. Qeyd olunmuşdur ki, ötən dövrdə "Azərsu" ASC və AzMIU-nun təşkilatçılığı ilə birgə tədbirlər keçirilmiş, universitetin tələbələri "Yay məktəbi", istehsalat təcrübələrinə cəlb olunmuş, "Təqaüd Proq-

ramı"nın imkanlarından faydalanmışlar.

Sonra Su təchizatı problemləri üzrə elmi-tədqiqat və tədris laboratoriyasının açılışını bildirən rəmzi lent kəsilmişdir. **"Azərsu" ASC-nin Mərkəzi Laboratoriyasının müdiri Elşən Nəzərov** yeni yaradılmış laboratoriya barədə ətraflı məlumat verərək bildirmişdir ki, bu sahədə "Azərsu" ASC-nin Mərkəzi Laboratoriyasının təcrübəsi əsas götürülmüşdür. Laboratoriyada Almaniya, ABŞ və digər ölkələrin beynəlxalq sə-

viyyədə tanınmış şirkətlərin avadanlıqları və cihazları quraşdırılmışdır. Bu cihaz və avadanlıqların köməyi ilə içməli su və tullantı sularının fiziki-kimyəvi göstəricilərini təyin etmək, operativ, dəqiq və etibarlı analizlər aparmaq mümkün olacaqdır. Hazırda laboratoriyada quraşdırılmış cihaz və avadanlıqlar içməli su və tullantı sularının 40-dək göstəricisini təyin etməyə imkan verir. "Azərsu" ASC-nin Mərkəzi Laboratoriyası tərəfindən kadr hazırlığı sahəsində müvafiq tədbirlər də həyata keçiriləcəkdir.

Tədbirdə çıxış edən **AzMIU-nun əməkdaşları professor Fəqan Əliyev, dosent Asif Kəngərli** yeni yaradılan laboratoriyanın imkanlarından bəhs edərək bildirmişlər ki, burada müəllimlərin elmi tədqiqat işləri aparması, tələbələrin isə tədqiqat prosesləri ilə əyani tanış olması üçün hər cür şərait vardır. Universitetin rəhbərliyi və müəllimlər Su təchizatı problemləri üzrə elmi-tədqiqat və tədris laboratoriyasının yaradılmasında göstərilən dəstəyə görə "Azərsu" ASC-nin rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Ekoloji sabitliyin təmin olunması və ətraf mühitin qorunması məqsədi ilə respublikada həyata keçirilən genişmiqyaslı tədbirlərə "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti də öz töhfələrini verməkdədir. 2014-cü ildə ekoloji təhlükəsizliyin təmin edilməsi üzrə görülmüş işlərin əsas istiqaməti əhaliyə keyfiyyətli içməli suyun verilməsi, tullantı sularının ekoloji tələblər çərçivəsində təmizlənilib zərərsizləşdirilməsi, yaşıllaşdırma işlərinin genişləndirilməsindən ibarət olmuşdur.

Əhalinin keyfiyyətli və ekoloji təhlükəsiz içməli su ilə təmin edilməsi məqsədi ilə Mərkəzi Laboratoriya tərəfindən su təchizatı sistemlərindən 11 min nümunə götürülmüş, onların fiziki-kimyəvi və mikrobioloji təhlilləri aparılmışdır. Analizlərin nəticələrinə əsasən, bulanıqlıq, sərbəst xlor, mikrobioloji normalar üzrə müəyyən olunmuş, çatışmazlıqların aradan qaldırılması məqsədilə operativ tədbirlər görülməklə əhaliyə verilən suyun ekoloji təhlükəsizliyi tam təmin edilmişdir. Bununla paralel olaraq paylayıcı şəbəkələrdə nümunə götürmə məntəqələri yenidən nəzərdən keçirilmiş, bu nöqtələrdən vaxtaşırı nümunələr götürülərək təhlillər aparılmışdır.

Hesabat dövründə Abşeron yarımadasında formalaşan tullantı sularının təmizlənməklə zərərsizləşdirilməsinə diqqət artırılmışdır. Bakı və Sumqayıt şəhərlərində, həmçinin ətraf qəsəbələrdə yaranan tullantı suları bioloji və mexaniki

Genişmiqyaslı ekoloji tədbirlər həyata keçirilmişdir

təmizləyici qurğularda təmizlənməklə ekoloji tələblərə uyğun şəkildə kənarlaşdırılmışdır.

Böyükşor gölü ətrafında yeni kanalizasiya kollektorları və xətlərinin, nasostansiyalarının tikilməsi nəticəsində Böyükşor gölü axan tullantı sularının qarşısı tam alınmışdır. Eyni zamanda Cənub kanalından Şıx burnuna qədər hissədə Bakı buxtasına axıdılan tullantı sularının qarşısının alınması istiqamətində zəruri tədbirlər görülmüşdür.

Paytaxtda və ətraf ərazilərdə yaranan tullantı sularının optimal idarəedilməsi, Xəzər dənizinə axıdılan məişət təsərrüfat sularının qarşısının alınması məqsədi-

lə Xocasən-Binəqədi-Xırdalan, Bayıl-Bibiheybət-Lökbatan, Dərnəgül-Qaraçuxur kanalizasiya tunellərinin tikintisi davam etdirilmişdir.

Ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması tədbirləri çərçivəsində yaşıllaşdırma işləri də aparılmışdır. Hesabat ilində "Azərsu" ASC-nin müəssisə və təşkilatlarının, anbar və digər qurğuların ərazisində 16 min ağac və kol, 200 min mövsümi gül əkilmiş, 28850 kvadratmetr ərazidə qazon salınmışdır. Eyni zamanda Yasamal rayonunda yerləşən "+82 Qərb" su anbarının ərazisində 6 hektardan artıq ərazidə müasir park yaradılmışdır.

"Suez Environnement" şirkəti ilə birgə təlimlərə start verilmişdir

"Azərsu" ASC ilə Fransanın "Suez Environnement" şirkəti arasında bağlanmış "Praktiki təlim, nou-hau ötürülməsi və texniki yardıma dair müqavilə" çərçivəsində "Fakturalanmayan su sərfinin azaldılması" mövzusunda təlim keçirilmişdir. Suez Environnement şirkəti və "Azərsu" ASC-nin mütəxəssislərinin iştirakı ilə təşkil olunan təlim Səhmdar Cəmiyyətinin Aparatı və yerli sukanal idarələrinin müştəri xidmətləri şöbələrinin rəisləri cəlb olunmuşdur.

Təlimin ilk günü iştirakçılara su təchizatında itkilər, onların aşkarlanması və hesablanması barədə məlumat verilmişdir. "Suez Environnement" şirkətinin müştəri xidmətləri üzrə mütəxəssisi Yanik Bonom müştəri məlumat bazasının yaradılması, riskli abonentlərə nəzarət, sudan qanunsuz istifadənin aşkarlanması, coğrafi informasiya sisteminin tətbiqi və inventarlaşdırma sahəsində dünya təcrübəsi barədə təlim iştirakçılarına ətraflı məlumatlandırmışdır.

Təlim müddətində içməli sudan qeyri-qanuni istifadənin, texniki itkilərin qarşısının alınması, müştəri məlumat bazasının təkmilləşdirilməsi barədə xarici mütəxəssislər tərəfindən məlumatlar verilmiş, bir sıra xarici ölkələrin təcrübəsi təqdim olunmuşdur.

Qeyd edək ki, "Azərsu" ASC ilə Fransanın "Suez Environnement" şirkəti arasında

12 may 2014-cü il tarixdə Bakıda imzalanmış "Praktiki təlim, nou-hau ötürülməsi və texniki yardıma dair müqavilə" kədr hazırlığı və təcrübə mübadiləsi sahəsində əməkdaşlığı nəzərdə tutur. Sazişə əsasən, qarşıdakı 5 ildə 34 peşə və ixtisas üzrə 4500 işçi təlimlərə cəlb olunacaq. Eyni zamanda 250 təlimçinin hazırlanması nəzərdə tutulur.

Yurdumuza əsrlərin sınağından çıxmış mənəvi dəyərləri, adət-ənənələri özündə yaşadan, bayramlarımızın şahı sayılan Novruz gəlir.

Qədimdən Novruz təbiətin canlanmasının, torpağın oyanmasının, ruhun təzələnməsinin simvolu hesab olunmuşdur. Novruz təzə ili, baharın ilk gününün qarşılınması, gecə ilə gündüzün bərabərləşməsi deməkdir. Xalqımız yeni gün olan Novruz ərəfəsində çərşənbələrə böyük önəm verir.

Su çərşənbəsinin inancları

Bu il Novruzun ilk çərşənbəsi - su çərşənbəsi fevral ayının 24-nə təsadüf etmişdir. Su çərşənbəsi ilə bayrama hazırlıqlar başlayır. Deyirlər ki, Tanrı ilk olaraq suyu yaratmışdır. Buna görə su çərşənbəsi ilk çərşənbə kimi qeyd edilir. Bəzi mənbələrdə buna "əzəl çərşənbə", "gül çərşənbə" də deyirlər. "Əzəl çərşənbə" də el arasında su ilə bağlı ayinlər, mərasimlər keçirilir. Qədim inanclarına görə, bu çərşənbə suya

tapınma inancı ilə başlayır. "Təzə su", yəni səhər dan yeri söküləmiş götürülən köpüklü ağ su min bir dər-din dərmanı sayılır.

Su çərşənbəsində insanlar çaya gedər, axan suda əllərini, üzlərini yuyurlar. İnanclara görə bu zaman onların bütün pislikləri həmin suya tökülərək məhv olar və onlar da yeni ilə pak daxil olurlar. Su çərşənbəsində masa üzərinə su qoymaq lazımdır. Masada suyun aşması xeyirliyə yozulur. Əgər

süfrənidə su aşıb tökülərsə, həmin ilin sizin üçün bol-bərəkət gətirəcəyi gözlənilir.

Su çərşənbəsi ilə bağlı müxtəlif ayin və etiqadlar da var. Həmin gün su kənarında, bulaq başında dayanan insanlar üreklərindən keçənləri suya söyləyir, niyyətlərinin hasil olmasını arzulayırdılar. Suyun qüdrətinə inananlar adətən, nikbin təbiətli olurlar. Söyləyirlər ki, ən pis qorxulu yuxunu da suya danışsan xeyir tapar-

san. Qədimdə nənələrimiz suya baxaraq dodaqaltı pıçıldayarmışlar: "Suyun bəndinə qurban, belə hər fəndinə qurban..." Su gələn yerlərə birlik gələr, bar-bəhər göyərər. Susuz çöllərin sinəsi caddar-caddar olar. Su olan yerdə həyat var, hətta ən gözəl qıza da tərif deyəndə onu su pərisinə, su sonasına bənzə-dərmişlər.

Su çərşənbəsi insanlar bulaqdan evə su gətirərlər. Buna el arasında "lal su" deyirlər. Çünki heç kəs danışmamalıdır. İnanca görə, bu suyun özgə hikməti var. Onu bir neçə piyaləyə töküüb saxlayarlar. Qonum-qonşudakı qızlar bir yerə yığışaraq hərəsi öz bəxt üzüyünü saçına sürtüb suya atar. Üzük piyalənin divarına toxunaraq neçə dəfə cingildəsə, deməli, onun sahibi səsin sayına bərabər aydan, ildən sonra gəlin köçəcəkdir. Su fallarının hər bir bölgədə özünəməxsusluğu var. Belə ki, bəzi yerlərdə iki iynənin başına pambıq dolayır, hərəsini piyalənin bir tərəfindən suya salırlar. İynələr piyalədə bir-birinə toxunsa, deməli, sevgililər bir-birinə tezliklə qovuşacaqlar.